

Utban az olasz frontról Szegedre.

Hat óra estefelé. Kezd beborulni az alkony, fáradtan készül lepihenni a nap, az égen átrezeg már az első csillag félnék világa. Nagyon unatkozom, várom a póstát. Talán valaki mégis ír . . .

Micz — a macskám — is unatkozik. Unottan, de azért valami végtelen bájjal — ami talán csak a rózsásorru macskák tulajdonsága — dörzsöli a fülét, nyakát: mosakodik. Igaz, hiszen holnap ünnep. És kezd a szívem fájni, milyen szép ilyenkor már minden otthon, talán már a fák is rügyeznek, valószínűleg már ibolyákat árulnak az utcákon, s langyos jó idő van: ott már nincsen hó . . .

Valaki berobog a szobámba. Ki más mint T. kollegám, a frontunk telefon-híromondója, aki itt is értesülve van az összes pesti pletykákról. Liheg, szuszog, végre kinyögi, hogy én holnap reggel szabadságra megyek. De én épen *őneki* nem akarom elhinni.

— Fiam, ma 5-ike van és nem április elseje!

— Nahát ha mondom! — méltatlankodik — ha én mondom!

— Épen mert Te mondd. Különbem — Most két másik látogatóm akad, s ezeknek az arcáról leolvasom, hogy a „tracspintyőke“ igazat mondott.

Hát tényleg! Ut a szabadulás órája, megölel az élet, ember leszek én is, mint a többi, boldog, nagyon boldog. Rettenetes melegséget érzek a szívemben, pedig a kezem jéghideg, a füleim zugnak, alig hallom, hogy mit beszélnek.

„és kérlek a „Vengerkák“-at okvetlen vedd meg . . . és ahogy megjössz, küld a citromsavat . . . csak egész egyszerű, fehér legyen, nem szeretem a színes levélpapírt, . . . csak olyan lemezeket hozzá, amelyeknek mindkét oldalán van darab . . . megöllek ha a Lammer moori Luciát a kurz-zal nem hozod és a Bohémeket Slezákkal . . . no és néhány napján irhatsz azért, hogy az Isten így felvitte a dolgodat!“

Végre egyedül vagyok. Ti drága fiúk, hogy szeretlek benneteket, de most annyira mások, annyira idegenek vagytok. Érzem, hogy a tavaszi mámor, a bódulat szállt meg és lenyüggöz és ez oly jó! Jó, hogy már sötét van, ezer kép lebeg előttem, terv, ábránd. Mint valami álomjáró vagy holdkóros, úgy pakolok össze, azt sem tudom, mit és hová.

Nem tudok aludni. Forró vérhullámok csapnak át a testemen, didergek, százszor megfordulok, hánykolódom, míg végre felkelek és készülok. Haza!

A hajnal valami gyönyörű. Az éjjel hóvihar volt, s most szüzi fehérségben pompázik minden. A fejem felett összeboruló fák eltakarják a kilátást, a szán robog, gördül, olyan milió, mint Veresegyházi mélynyomású, téli képeim. Az ég alja lilásszürke.

Már a kis állomáson vagyok, a jelzőharang megkondul. Szívembe valami hidegség csap, olyan izgatott vagyok, mintha életemnek egy igen fontos lépése előtt állnék. Ott, ahol a sinpár egybeolvad, megjelenik egy fekete pont. Fekete pont, fehér mezőben. És lassan növekedni kezd, mindig nagyobb lesz.

Most már látni is lehet, hogy jön, okádja a fűsöt, prüszkölve, lihegve berobog a gép.

Vonat. Úgy érzem, hogy e szóban és ebben a percben nyolc hónap minden szenvedése, a tél minden borzalma felolvad, eltűnik, szétfoszlik. Nem emlékezem semmire, ami történt csak álom, lidércnyomás volt minden, most más jön, új, ami szép, ami jó.

Milyen jó utazni! A füstös, dübörgő fülkék kattogása zeneként hangzik, a tájak úgy suhannak el, mint valami bábajos film képei. Innichen, az összelöyögött Toblach, s amott a Monte-Piáno mohos fejével sokáig integet, de már a Rotwand és a Dolomitok között vagyok, azokat csodálom.

A vonat robog. Kigyózó lánguszályt hagy maga után, vadul feltörő füstgomolyt, mintha Hadur oltáráról szállna fel, s én szeretném a reggeli szürkületbe belesikoltani, hogy utazom, megyek haza, hogy ez szép, ez az élet, és épen ettől vagyok megfosztva, megrobolva.

És ezerféle gondolatom van, régmúlt emlékek elevenednek fel, reárákódnak és eltemetik azt az életet, amelyet 20 napra odahagytam. Villach, Marburg, Klagenfurt már elmaradtak, leszállt az éj, s közeledünk a magyar határhoz.

Fölnyitom a szemem. Valami végtelen kékséget látok csillogni. Istenem hiszen ez a Balaton! És hajnalodik. De milyen más ez a rózsás hajnal, mint a tiróli reggelek lilás szürkülete, a tó aranyos kéksége mennyivel bájosabb a gögös Worthi tónál.

Alföldön vagyunk. Szemem ellát a horizont széléig, tekintetemet nem fogják fel zsarnokoskodó hegyhátak, Nincs hó, hanem áldott rügyezés, boldog zöld sarjadás. Zsiros, fekete anyaföld, buja zöld fűtáblák, kiesi kunyhók, parasztházak: ez az én alföldem, a nyílt, őszinte róna, a szabadon csapongó gondolat hazája. Nincsen kő, szikla, szakadék, örvény: ameddig a szem ellát, termőföld minden.

Közeledünk az ország szívéhez, melegebben süt a nap, tavasz van Lágy, langyos melegség mindenütt, egy kiesiny állomáson madarakat hallok csicseregni, piciny kertek, mindenütt mosolygó házak, muskátlis ablakok. Robogunk, de azért már oly türelmetlen vagyok, pedig csak este hatkor leszek Szegeden.

És az az idő eljön. Már itt vagyok, ismerős házak mindenütt, nem változott semmi. A harangok konganak, szólnak, holnap ünnep van.

Kongjatos-bongjatos harangok, hiszen oly felemelő, oly gyönyörű a hangotok, töltésétek meg az emberek lelkét szeretettel, megelégedéssel, édes reménnyel. Nincs itt diszharmonia, mint a vadul bömbölő ágyulhörgésben, lágy, magasztos melódia ez. Kiesiny faluk ezüstös szavu harangja cseng a fülemben, rozsmaringos kentekből hívja ajtatosságra a hívőket, s most tüzet okád Krisztus más nemzetiségű gyermekeire. Levették a békés jószágot, lábukat adták neki, s elvadtották, kegyetlenné tették, hogy hinthesse a romlás csiráit, hogy ölhessen. Istenem, mi lesz a harang lelkéből, ha ágyut öntenek belőle? . . .

H. S.

A kamara sürgeti a paprika-rendelet kibocsájtását.

— A Maros hajózhatóvá tételének és a kereskedelmi kikötőnek ügye a kereskedelmi és iparkamara teljes ülésén. —

A szegedi kereskedelmi és iparkamara pénteken Szarvady Lajos elnöklete alatt teljes ülést tartott. Az ülés elején az elnök a miniszterelnök leiratát mutatta be, mely szerint az Uralkodó a kamarának I. Ferenc József elhunytá alkalmából nyilvánított részvéteért köszönetét fejezte ki.

Az elnöki előterjesztések során bejelentésre került, hogy a kamara a textilkereskedők érdekében, akiket a pamutfélék lefoglalására és rekvirálására vonatkozó rendeletek igen súlyosan érintenek, felterjesztést intézett a kereskedelmügyi miniszterhez és tőle az átvételi alapáraknak magasabbban való megállapítását kérte. Ez a rendelkezés különösen azért volt sérelmes a magyar kereskedőkre, mert az osztrák gyárosok és nagykereskedők, akik előzetesen értesültek a rekvirálás bekövetkezéséről, magas áron igen nagy készleteket helyeztek el Magyarországon és így a rekvirálással járó veszteséget a tájékozatlan magyar vidéki vevőkre hártották. Ennek az akciónak támogatására a szegedi kamara az összes társegységeket felkérte. Spitzer Sándor zombori kültag, aki akadályoztatása folytán az ülésen nem jelenhetett meg, levélben tett javaslatot arra nézve, hogy a kamarai kerület összes textilkereskedői gyűlésre jöjjenek össze és egyöntetű beadvánnyal forduljanak a miniszterhez. Az erre vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak. A kérdéshez Reich Vilmos bajai kültag szolt hozzá, aki köszönetét fejezte ki a kamara intervenciójáért és a kérdés körül tett saját tapasztalatait ismertette. — A kamara hasonlóan sürgős felterjesztésben kérte a kereskedelmügyi minisztertől, hogy minél előbb intézkedjék a mesterséges édesítőszer forgalmáhozataláról szóló rendelet kibocsájtása iránt. Ez különösen szükségessé vált a likörgyárosok, ecetgyárosok, szikvizkészítők és más hasonló iparosok érdekében, mert a Cukorközpont a cukorhiány folytán ezeknek nem tud ipari cukrot adni s hacsak gyors segítség nem jön, egész sereg vállalat kénytelen lesz üzemét megszüntetni.

Ismételten foglalkozott a kamara a Maroson és az alsó Tiszán a tutajozás tekintetében uralkodó tarthatatlan állapotokkal, amelyek a szállítató fakeskedők állandó károsodásával járnak. A földművelésügyi miniszter leiratában kijelentette, hogy szigorúan intézkedik, hogy a jövőben a tutajvezetők csak igazolvánnyal közlekedhessenek, hogy így adott esetekben felelősségre legyenek vonhatók. Pálffy Dániel beltag felszólalásában szükségesnek jelezte, hogy a tutajok a partról is látható nagy számokkal jelöltessenek meg, hogy károk okozása esetén mód legyen a vezetők személvét megállapítani. Ehhez a javaslatához a teljes ülés hozzájárult.

Beszámolt még az elnökség a kamarának az új adótörvények körül kifejtett tevékenységéről és bejelentette, hogy abban a kontraverziónban, amely a III. osztály kereseti adónak visszamenőleges kivétele ügyében a kamara és a pénzügyigazgatóság között felmerült, a pénzügyminiszter a kamara álláspontját tette magáévá. E pontnál Bokor Adolf beltag, aki az adókievítő bizottságban is működött, szükségesnek látta megjegyezni, hogy már az adókievítő bizottságokban is merültek fel észrevételek e visszamenőleges kivételek jogszerűsége ellen s ezek épen az ő kívánságára, annak idején jegyzőkönyvbe is vétettek. Egyben szükségesnek látja, hogy köszönetet mondjon a kamarának adóügyi tevékenységéért, különösen Tury Zoltán pénzügyi tanácsosnak